

вилитись у негативні та небажані форми. Тому необхідно завжди відчувати міру емоційної взаємодії, відчувати настрій аудиторії, вміло управляти основним процесом обміну знаннями та досвідом, направляти його в необхідний потік.

Література

1. *Бекназарова С.С.* Занятия с применением современных подходов в организации учебного процесса / С.С. Бекназарова // «Magister Dixit» — научно-педагогический журнал Восточной Сибири. — 2011. — № 3. — С. 87—94.
2. *Никитина Н.Н.* Основы профессионально-педагогической деятельности / Н.Н. Никитина, О.М. Железнякова, М.А. Петухов. — М.: Мастерство, 2008. — 307 с.
3. *Стариченко Б.Е.* Теория и практика использования аудиторной системы обратной связи в работе преподавателя вуза / Б.Е. Стариченко, А. Н. Егоров // Педагогическое образование в России. — 2011. — № 4. — С.135—142.

Довганик Н. М., канд.іст.наук,
доц. кафедри політичної історії,
Довганик Ю. О., здобувач

МЕТОДИ АКТИВІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Досвід застосування модульно-рейтингової системи показав, що вона створює сприятливі умови для активізації самостійної роботи студентів.

Щоб ще більше зацікавити студентів у підвищенні якості самостійної роботи, важливо забезпечити поступове впровадження індивідуального навчального планування, що враховує здібності тих, хто навчається. Сутність організації навчання за даною інноваційною технологією полягає в тому, що студент самостійно працює з розробленою ним самим за допомогою викладача індивідуальною навчальною програмою, яка містить у собі цільову програму дій, банк інформації та методичні рекомендації щодо досягнення поставлених дидактичних цілей.

Процес модульного навчання починається зі складання студентами «вхідного контролю», зміст якого пов'язується з діаг-

ностикою наявності у них необхідних знань для вивчення модульної дисципліни. Студентам, які не склали іспит, пропонується вивчити відповідні розділи додаткового матеріалу та відзвітувати за нього.

Після успішного складання «вхідного іспиту» студентам надається можливість безпосередньо ознайомитися зі змістом модулів і методичними рекомендаціями, в яких розкрито специфіку модульного навчання, послідовність вивчення дисципліни за даною технологією, можливість вибору матеріалу модулів різного рівня складності, використання рейтингової оцінки знань, характер стимулювання діяльності студентів.

На підставі отриманої інформації студент після узгодження з викладачем:

- самостійно планує свою діяльність — визначає мету навчання, здійснює вибір складності модуля, обирає темп засвоєння знань і формування необхідних умінь;

- самостійно організовує процес навчання — вільний вибір форм відвідування занять, визначення термінів атестації за навчальні елементи та за модуль у цілому;

- здійснює самоконтроль набутих знань і вмінь — поточний контроль за вивченням навчальних елементів модуля;

- самостійно регулює свою діяльність-можливість за результатами контролю переглянути деякі підходи до вивчення матеріалу модулів і перенести за узгодження з викладачем термінів атестації та ін;

- самостійно веде облік одержаних залікових одиниць, що дає можливість стежити за виконанням поставлених цілей у навчанні;

- самостійно аналізує свою діяльність і вносить відповідні корективи в навчальний процес.

За таких умов роль викладача як основного джерела інформації дещо змінюється.

Він має перебудувати роботу зі студентами так, щоб їх навчання не зводилося до механічного «зазубрювання» лекцій, а стало цікавим, змістовним і кориснішим. Викладач повинен стати координатором і радником студента в процесі самостійного опанування предмета. Безумовно, при цьому може зменшуватись кількість лекцій. Але це зовсім не означає, що їх роль знижується. Вони мають набувати інших якостей, набираючи, наприклад, форму співбесіди. Лекції зберігають своє значення у випадках, коли курс є новим, оригінальним, бракує необхідної навчально-методичної літератури.

Отже, організація навчання за даною інноваційною технологією безпосередньо пов'язана з делегуванням функцій керування (планування, організація, регулювання, облік та аналіз) тим, хто тільки навчається. Це дає можливість готувати не тільки компетентних фахівців, а й особистості з такою рисою, як самостійність, без якої не може бути творчої, активної людини.

Зарицька Н. П., асистент кафедри
економіки агропромислових формувань

ШЛЯХИ РОЗВИТКУ ТВОРЧОГО МИСЛЕННЯ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС СЕМІНАРСЬКО-ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Повноцінний навчальний процес у вищій школі неможливий без розвитку творчого загального та професійного мислення студентів, заохочення майбутніх фахівців до активної творчої розумової діяльності. Адже творче мислення є запорукою самостійного пошуку оптимального виходу із нестандартних ситуацій, що виключає пасивність, інертність, індиферентність.

Творче мислення визначають як таке, результатом якого є продукування удосконаленого або принципово нового вирішення завдання, проблеми, розв'язання задачі. Таким чином, неординарність, винахідливість, кмітливість — це ті якості, які стимулюються у студентів під час творчої розумової діяльності. Для того, щоб студентські роботи мали дослідницький характер, їх діяльність має фокусуватися не лише на репродуктивному засвоєнні матеріалу, а й на його креативному осмисленні.

Зважаючи на те, що у сучасній психологічній науці виокремлюють інтелектуальні процеси у мисленні такі, як: проектування, планування, оцінювання, розуміння, а також інтелектуальні операції такі, як: аналіз, синтез, порівняння, узагальнення, доцільним є формування у майбутніх фахівців не просто мислення, а навичок мислення високого рівня. У свою чергу, серед навичок мислення високого рівня виділяють аналіз, синтез та оцінювання. Під час аудиторної роботи викладач має створити організаційні умови для активізації розумової діяльності студентів, спланувавши її так, щоб процес навчання спрямовувався на прогресивні зміни у рівнях розумової діяльності. Вирішення пізнавальної суперечності можливе під час застосування універсального підходу до побудови запитань,